

NOVI GROBOVI

ELIZABETH LUDVIK

V petek popoldne je preminila na svojem domu Elizabeth (Beta) Ludvik, rojena Krajšek, stara 71 let. Stanovale je na 1140 E. 63 St. Doma je bila iz vasi Bistrica, pošta St. Rupert na Dolnjemskem, po domače Rajčkova. V Ameriki se je nahajala 40 let in je bila članica društva sv. Ane, št. 4 SDZ in podružnice št. 25 SZZ.

Tukaj zapušča tri sinove: Frank, Anthony in Edward, štiri vnuke in sestro Mrs. Julia Ivančič, v stari domovini pa dve sestre, Jozefo Kolenc in Angelo Peček ter več drugih sorodnikov. Soprogo Frank je umrl v juniju 1924. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 9. uri iz Zakrajškovega pokopališča Calvary.

VINCENT ZIMSEK

Včeraj popoldne je po dolgi bolezni preminil v Marymount bolnišnici dobro poznani Vincent Zimšek, stanujoč na 5137 Stanley Ave., Maple Heights, Ohio. Doma je bil iz vasi Radeče pri Zidanem mostu, odkoder je prišel v Ameriko pred 42. leti. Bil je ustanovitelj Slovenskega narodnega doma v Maple Heightsu, član društva št. 460 SNPJ in društva št. 25 SDZ ter izvrsten pevec pri zborih Planina in Zvon.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Thereso, rojeno Kuhar, sina Johna, tri hčere Mrs. Frances Semich, Mrs. Anna Kegločič in Mrs. Helen Prudič, v starem kraju pa sestro Frances in dva brata, Franka in Johna. Pogreb se vrši v četrtek jutraj ob 8.30 uri iz pokopališča Calvary.

ANTHONY GEORGE ADLER

V soboto jutraj je umrl po dolgotrajni bolezni Anthony George Adler, star 51 let, stanujoč na 10414 Reno Ave. Star je bil 51 let in je bil rojen v Clevelandu. Delal je 21 let pri Cleveland Pneumatic Tool Co. na E. 78 St.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Josephine, rojeno Bradáč, tri sinove: Bert, George in Robert, dve hčeri: Christine in Donna Marie, vnuke, sestro Mrs. Mary Ločniškar in dva brata Josepha in Franka. Pogreb se vrši v torek jutraj ob 8.30 uri iz pokopališča Calvary.

ANTHONY ERJAVEC

Nagloma je preminil včeraj jutraj Anthony Erjavec, star 36 let, stanujoč na 12012 Corlett Ave. Bil je član društva Bled, št. 20 SDZ.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Effie, rojeno Light, očeta Antona, in dve sestre: Mrs. Mary Ščinkovec in Mrs. Frances Vadal. Mati je umrla pred šestimi leti. Pogreb se vrši v sredo jutraj ob 8.30 uri iz pokopališča Calvary.

STAVKA JEKLARJEV ODLOŽENA?

WASHINGTON, 16. marca—Urad za stabilizacijo cen je zaprosil CIO, v kateri so organizirani jeklarji, da se stavka, ki je najavljena za 23. marec, če naj že pride do stavke, odloži najmanj na 8. april. Zastopniki unije niso dali definitivnega odgovora, odgovor pa so obljubili.

Urad za stabilizacijo cen je obljubil, da bo od svoje strani pripravljen priporočila najkasneje do četrta.

Na obeh straneh so napovedali sestanki in konference. Lastniki jeklarj so o teh akcijah obveščeni. Delo v tovarnah se nadaljuje. Če bi ne prišlo do sporazuma do 4. aprila in bi se unija odločila za stavko, naj ostane doba štiri dni, po kateri naj šele nastopi stavka.

Tretja odložitvena stavka

Prvotno je bilo zamišljeno, da se začne s stavko v jeklarnah, če ne pride do nove mezdne pogodbe, 1. januarja 1952. Ta stavka je bila odložena in sedaj tretjič na 23. marec, in je zopet vprašanje, ali ne bo odložena na 8. april, če že do stavke mora priti. Nekateri jeklarne, ki računajo z možnostjo stavke, so izdale potrebne odredbe, da se pravčasno ugasnejo peči. S tehnične strani se računa, da je treba najmanj 72 ur, da se lahko zaprejo tovarne, ne da bi nastala bistvena škoda.

Urad za stabilizacijo cen pripravlja z vso naglico svoja priporočila na obe stranki.

Jeklarji vztrajajo na tem, da se mora poleg drugih ugodnosti mezza povišati za 18 in pol centa na uro, lastniki jeklarj pa neodločljivo stojijo na stališču, da je treba dovoliti povišanje cen jeklenim produktom, če naj se dovoli povišanje meze.

Unija C.I.O. je za svoje člane jeklarje iz dala posebne okrožnice, v katerih opozarja članstvo, naj bo pripravljeno na to, da bo treba stopiti v stavko.

Zopeč doma

Poznan Mrs. Antonia Hrvatin iz 15918 Whitcomb Rd. je srečno prestala v Glenville bolnišnici težko operacijo. Sedaj se nahaja na domu, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Iskreno se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, kartice in darila.

V bolnišnici

V soboto popoldne je bila v ambulanco Mary A. Svetek prepeljana Mary Muer iz 540 E. 143 St. v Lakeside bolnišnico.

"Chicago Tribune" za Eisenhowerja

PARIZ, 16. marca — Robert R. McCormick, ki izdaja "Chicago Tribune", je bil v razgovoru z generalom Eisenhowerjem. O sestanku je povedal, da sta se razgovarjala z generalom tudi o zunanji politiki. V zunanji politiki da ni bilo med njima sporazuma. Končno želita oba isto, to da pota, kako priti do cilja, so med njima različni.

McCormick je najavil, da bo nastopil njegov list "Chicago Tribune" volilno borbo za Eisenhowerja, če bo Eisenhower dobil republikansko predsedniško nominacijo.

McCormick je označil Eisenhowerja za najpomembnejšega Amerikanca v Evropi.

V predkonvencijni kampanji, ki je sedaj v razmahu, podpira "Chicago Tribune" ohijskega senatorja Tafta.

Izjave Hoffmana

in Clay
Pri generalu Eisenhowerju sta bila nadalje Hoffman, ki je svojočasno vodil izvedbo Marshallova plana, in Clay, bivši ame-

Praznik Slovencev v Clevelandu

Redkokdaj je imel Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. toliko občinstva kot na večerajšnji prireditvi. Ne samo, da je bila dvorana popolnoma zasedena, gostje so v dolgih vrstah stali ob straneh.

Največičastnejša točka dnevnega programa so bili slovenski pevci, ki menda še nikoli niso nastopili skupno med takim številom kot večeraj. Oder je bil enostavno premajhen.

Sodelovali so pevski zbori: Zvon, Planina, Zarja, Glasbena Matica, Jadran, Adrija, Slovan in Triglav. Pevovodji so bili: Anton Schubel, Ivan Zorman, Vladimir Malečkar ter Joseph Krabec. Mladinski pevski zbor je vodil J. Gregurčič.

Pesnik in pevovodja Ivan Zorman je ob navdušenim pritrditvam občinstva naglasil pomen slovenske pisane besede in misli, ki so jih slovenski kulturni delavci izrazili v tej pisani besedi. Ivan Zorman je naglasil naše sodelovanje v skupni ameriški družini, ko k temu sodelovanju pridemo še posebne slovenske lastnosti.

Tudi po končanem pevskem in kulturnem programu je občinstvo nadaljevalo skoro v enakem številu zabavni program v spodnji dvorani Doma. Del dohodkov prireditve bo šel za Slovenski dom v Trstu, za katerega so se pobirali prostovoljni prispevki.

Prireditve je pokazala moč in višino, kadar nastopijo Slovenci složno in združeno.

NEURJA V CALIFORNIJI

LOS ANGELES, 16. marca — Južno Californijo je zadelo neurje, ki je poplavlilo nekaj hiš, motilo promet in povzročilo en smrtni slučaj. Po nekaterih krajih je padlo več kakor štiri palce dežja. Mnogo potnikov, katere je presenetilo neurje, je moralo biti spravljenih na varno po reševalnih akcijah.

PARIZ, 16. marca — Robert R. McCormick, ki izdaja "Chicago Tribune", je bil v razgovoru z generalom Eisenhowerjem. O sestanku je povedal, da sta se razgovarjala z generalom tudi o zunanji politiki. V zunanji politiki da ni bilo med njima sporazuma. Končno želita oba isto, to da pota, kako priti do cilja, so med njima različni.

McCormick je najavil, da bo nastopil njegov list "Chicago Tribune" volilno borbo za Eisenhowerja, če bo Eisenhower dobil republikansko predsedniško nominacijo.

McCormick je označil Eisenhowerja za najpomembnejšega Amerikanca v Evropi.

V predkonvencijni kampanji, ki je sedaj v razmahu, podpira "Chicago Tribune" ohijskega senatorja Tafta.

Izjave Hoffmana in Clay
Pri generalu Eisenhowerju sta bila nadalje Hoffman, ki je svojočasno vodil izvedbo Marshallova plana, in Clay, bivši ame-

McCormick je najavil, da bo nastopil njegov list "Chicago Tribune" volilno borbo za Eisenhowerja, če bo Eisenhower dobil republikansko predsedniško nominacijo.

McCormick je označil Eisenhowerja za najpomembnejšega Amerikanca v Evropi.

V ITALIJI VIDJO ŽIVE STRAHOVE

SAN TERENZO, Italija, 16. marca — Leta 1822 je utonil ob ligurski obali blizu tega mesteca pesnik in romanijski Percy Bysshe Shelley. Bil je vrstnik velikega angleškega pesnika lorda Byrona, ki je dal njegovo truplo upepeliti. Byron je trdil, da srce Shelleya ne bo nikdar zgorelo in ga je shranil v posebni posodi na protestantskem pokopališču v Rimu.

Med prebivalci se je širila govorica, da se pokojni Shelley vrača. Sedaj sta dva in to Antonio Ratti in njegova žena Ida, oba iz višjih krogov, navedla:

Zgodaj zjutraj sta slišala neko nenavadno tuljenje v vetru. Ko sta poslušala te glasove v vetru, so se nenadoma odprla vrata spalnice. Med vrtni je stala visoka bela postava, ki se je približevala postelji, dvignila roko in nato izginila. Dogodek se je ponovil dvakrat v presledku enega leta in isti način in ob istem času, trdi Ratti.

Truman med mladino

NEW YORK, 16. marca — V kratkem govoru, ki ga je imel predsednik Truman pred zvezo mladih demokratskih izdajateljev in žurnalistov, ni razodel, ali hoče kandidirati ali ne kandidirati. Truman je nastopil proti izolacionizmu in naglasil vlogu Amerike v svetu. Kar rani ostali svet zadene tudi Ameriko. Sedanje dobo je označil za najpomembnejšo in najusodnejšo v zgodovini človeštva.

Amerika ni imperialistična. Ameriko ogroža Sovjetska zveza, vsled česar se mora Amerika pripraviti, ne da koraka proti Sovjetski zvezi, marveč da prepreči, da bi Sovjetska zveza ne korakala proti Ameriki.

Truman je obujal spomine, kako mu je bila pred očmi vloga predsednika in želja postati predsednik. Truman se v New Yorku ni zadržal dolgo, marveč je po izrečenem pozdravu odletel nazaj v Florido v Key West, kjer je na dvotedenskem oddihu.

Na operaciji

V Mt. Sinai bolnišnici je bila operirana preteklo sredo poznana Mrs. Jennie Godec iz Madison, Ohio. Ostala bo tam do srede. Nahaja se v sobi št. 318, kjer jo prijateljice lahko obiščejo. Želimo ji, da bi se ji ljubo zdravje čim prej povrnilo!

Vile rojenice

Vile rojenice so se zgledale v petek, 14. marca pri družini Mr. in Mrs. Edwin in Steffie Poljak, 1112 E. 169 St., in pustile krepkega sinčka, ki bo delal družbo svoji sestrici. Mati in dete se dobro počutita v Glenville bolnišnici. Tako so zopet postali "grandpa" in "grandma" poznani in na društvenem ter kulturnem polju aktivni Mr. in Mrs. Leo Poljak ter Mr. in Mrs. Frank Branisel iz Trafalgar Ave. Čestitamo!

Koreja prenešana v območje Združenih narodov v New Yorku

SOVJETSKA ZVEZA DOLŽI U.S.A. BAKTERIOLOŠKE VOJNE

TOKIJO, 16. marca—Ameriška bojna ladja Wisconsin je bila poškodovana po komunističnih izstrelkih. Je to prvi slučaj, da je bojna ladja Wisconsin bila poškodovana. Wisconsin se je udeležila dveh vojn.

Škoda na krovu je le manjša. Trije mornarji so bili lažje ranjeni.

ZADELA \$16.000

NEW YORK, 16. marca—Najbolj znana Annie Baca je pri znani tekmovalcu "Stop the Clock" imela srečo. Odgovorila je na stavljen vprašanja in v vseh dobrih skupno zadela \$16.000.

Ob Sueškem kanalu je mirno

ISMALIA, Egipt., 16. marca—Zona ob Sueškem kanalu je mirna že sedmi teden. Radi tega so Angličani umaknili svoje čete iz posameznih postojank, kjer so se vršili pred temi upori in so tudi dovolili, da se arabske družine lahko vrnejo nazaj na svoje domove.

Britansko poveljstvo je dovolilo svojemu vojaštvu, da sme obiskati mesto Port Said, Suez in druge kraje, kamor je bil Britanec vsled zadnjih nemirov dostop prepovedan.

Med mestoma Suez in Cairo je obnovljen redni potniški promet.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Caroline Skočaj se je povrnila iz Cleveland Clinic bolnišnice, kjer je srečno prestala težko operacijo. Sedaj se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo na svojem domu na 1030 E. 171 St., kjer jo prijateljice in znanci lahko obiščejo. Najlepše se zahvaljuje vsem za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, kakor tudi Progressivnim Slovanom krožka št. 1 za krasen šopek nagelnov. Zelim ji skorajšnjega popolnega okrevanja!

Zaspal v avtomobilu in se ubil

Nad Grand River v okraju Geauga so našli razbit avtomobil in v njem mrtvega Charlesa Graya Nixona, ki je prišel iz države Massachusetts šele pred petimi meseci. Pri pregledu trupla je šerif podal mnenje, da se je pokojni Nixon vračal iz poslovnega potovanja iz Pittsburgha, med vožnjo na vozu zaspal in je avtomobil treščil v most nad reko, se razbil in pokopal pod seboj potnika.

6.000 restavraterjev v Clevelandu

Ohijska zveza restavraterjev bo imela svojo konvencijo v Clevelandu. Pričakujejo, da se bo te konvencije udeležilo 6.000 gostov, ki predstavljajo 2.800 restavraterjev in podobnih gostinskih podjetij. V Public Hall bo s tem v zvezi posebna razstava.

V zadnje slovo

Članice društva sv. Ane, št. 4 SDZ so prošene, da pridejo nočjo ob osmih v Zakrajškov pogrebni zavod, da izkažejo zadnjo čast umrli članici Elizabeth Ludvik ter da se jutri jutraj ob 9. uri po možnosti udeležijo njenega pogreba.

NEW YORK, 16. marca—Sovjetski zastopnik Jakob Malik je podprl kitajske obdolžitve, da vodi Amerika v severni Koreji bakteriološko vojno, vsled česar da so izbruhnile epidemije. Sovjetski zastopnik zahteva obsodbo Amerike. Amerika je za odklonitev tega predloga in za mednarodno preiskavo o širjenju epidemij v severni Koreji.

Ameriški poslanik Benjamin Cohen je označil sovjetske obdolžitve za nesmiselne, brez podlage in za Sovjetsko zvezo nečastne.

Cohen je naglasil dejstvo, da sovjetski poslanik Malik ne zahteva kake preiskave, marveč trdi pavšalno, da se Amerika obdoli in da se tako orožje in tak način vojskovanja stavi izven zakona.

Amerika je za preiskavo

Amerika je že zahtevala, da preišče slučaj mednarodni Rdeči križ in to na licu mesta. Sovjetska zveza se s tem ni strinjala, enako ne komunisti na Koreji. Namen Sovjetske zveze s tem predlogom je ta, da prikaže v slabi luči obrambne napore Zapada, na drugi strani pa, da s obotir prizadevanje zaveznikov da pride do premirja na Koreji. Komunisti iščejo primerne izgovore, da prekinejo nadaljnje razpravljanje o korejskem premirju. To mišljenje deli z Ameriko tudi ostali svet antikomunističnega bloka.

Če so izbruhnile na Koreji epidemije, potem je pripisovati komunistični nesposobnosti, da se ne more strokovno in zadostno meri brigati za zdravje svojih ljudi. Radi tega so se spravili na Ameriko, ker nimajo drugega razloga. Ko pa se je Sovjetska zveza sama pridružila tem komunistom na Daljnem vzhodu, je pokazala, da noče resnih debat o razorožitvi, kakor o mirni rešitvi sporov Daljnega vzhoda.

Lovett svari komuniste

WASHINGTON, 16. marca — Obrambni tajnik Lovett je opozoril komuniste na Koreji, da bodo njihove izgube težke, če s bodo upali začeti s splošnimi napadi. Kar se tiče premirja in to zadnjih pogajanj, je Lovett na glasil željo Amerike, da do premirja pride, toda ne za vsako ceno.

Tajnik Lovett je nadalje naglasil, da so se v zadnjih šestih mesecih zavezniške obrambne postojanke na Koreji dobro utrdele in da bi komunistični poskusi jih napade, pomenil za komuniste težko izgubo tako na ljudeh, kakor na materialu.

Zavezniško letalstvo ima še vedno nadmoč v zraku. V nje govih rokah je inicijativa. Komunisti sicer pojačujejo svoje letalske nastope. So številčno močnejši, toda kvalitativno in bojno jih Amerikanci nadkriljujejo.

Tajnik Lovett je nadalje opozoril javnost na to, da se obrambna dela in oborožitev vršijo načrtih in da je beležiti uspehe, ki se kažejo v postopni lestvici.

Na Koreji—zatišje

Na Koreji ni bilo pomembnejših spopadov kopne vojske. Te dni je bilo prvič zaznamovati skoraj popolno tišino. Le letal-

stvo je bombardiralo skladišča in dovoze hrane in municije na komunistični strani.

Euclid se razvija po-ameriško

Prebivalstvo mesta Euclid je šlo leta 1920 3.363 ljudi. Trenotno šteje Euclid že 46.000 ljudi in je najhitreje rastoče mesto v okolici Clevelanda.

V Euclidu je kakih 15 ali 18 cerkva pa tudi 67 tovarn. 20 tovarn je velikih med temi ob Euclid Ave. Thompson dalje v bližini Chase Brass in Addressograph, da imenujemo le pomembnejše.

Euclid je dobil ob vogalu Lake Shore Boulevard in E. 185 St. svojo posebno kliniko.

Gradbeni stroški za nove stavbe v Euclidu v lanskem letu so znašali \$21.701.150 in je šlo za 1.110 gradbenih dovoljenj, dočim je bilo leta 1947 le 558 takih dovoljenj za skupno vsoto \$8.735.000.

Euclid je med predmestji Clevelanda tretji po številu prebivalstva in drugi po gospodarski kapaciteti po svojih industrijskih napravah.

Nove obsodbe na Češkem

DUNAJ, 16. marca — Praški radio je objavil razsodbo, po kateri je bilo obsojenih 11 Čehov in en Jugoslovijan radi špijonaže in radi sodelovanja z ameriškim diplomatom Oatisom, ki je bil že pred tem obsojen na 10 let zapor.

Eden od obsojencev je bil obsojen na smrt, ker je umoril nekoga komunističnega stražnika. Drugi so dobili kazni na odzvem prostosti za različno dobo.

Pri tej obravnavi je bil zaslišan tudi že obsojeni Oatis, ki je vžil redne piske dopisnika, Praga pa je te piske označila za špijonažo. Predloženih obtožencev Oatis ni niti poznal. Ameriška vlada je označila tudi ta proces kot smešen in kot tak, ki bije v obraz pravici.

Češke oblasti trdijo, da so obsojenci vršili dejanja špijonaže, terorja, pete kolone, da so dajali Zapadu tajnosti in informacije tako glede Češke, kakor tudi glede držav zaveznice Češke.

KAKO ZMERJAJO NACISTI

BRUNSWICK, Nemčija, 16. marca — V letu 1944 je bil izvršen bombni napad na diktatorja Hitlerja. O tem napadu se je sedaj izrazil bivši njegov general Remer, da je pomenil izdajstvo proti lastni domovini. Zato je dobil tri mesece zapor.

Remerju slični nacisti so dolžili vlado kanclerja Adenauerja, da ima namen pobegniti na Anglijo, če bi prišlo do vojske.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

GENERAL DE GAULLE

Francija ima po zadnji svetovni vojni že svojo dvajseto vlado. To visoko število vlad v eni državi pomeni, da v Franciji v državnem in socialnem pogledu nekaj ni v redu. Pri zadnjih vladnih krizah se je imenovalo tudi ime generala De Gaulle kot takega, ki naj bo mož francoske bodočnosti. Na splošno je general De Gaulle znan po svetu iz časa zadnje svetovne vojne, ko je vodil francosko uporniško in osvobodilno gibanje zoper nemško nacistično okupacijo. De Gaulle bi zaslužil, da ga svet pozna bolj iz časa izpred zadnje svetovne vojne, torej v letih 1930-1940. Takrat je namreč kot vojak pisal knjige in sodeloval pri vojaških časopisih. To dejstvo samo na sebi ni važno, če bi ne šlo za to, kaj je De Gaulle pisal. Mnogi so namreč mnenja, da bi do druge svetovne vojne ne prišlo, ali bi se odložila, vsaj pa drugače vodila na strani zaveznikov, če bi odgovorne francoske glave šle po potih, ki jih je nakazal De Gaulle. De Gaulleove trditve tistega časa so bile: Bodoča vojna se bo vodila v znamenju MOTORJA. Motor, tank, brzina predstavljanja čet iz enega kraja v drugega, motorizirani oddelki, tankovski napadi. Z' nemško besedo bi ta način vojskovanja označili z Blitzkrieg. To ime je sedaj splošno udomačeno in pomeni vojaške akcije z bliskovitimi motoriziranimi napadi.

De Gaulle je sedaj okrog 60 let. Ko je to pisal, je bil razmeroma mlad francoski oficir. Uradna frfancoska javnost z' generalnim štabom in vojnim ministrstvom na čelu je bila gluha in zaljubljena v mnogo imenovano in splošno znano, toda v vojni izkazano kot brezkoristno obrambeno linijo, ki se je imenovala Maginot. Ta utrjeni pas, ki je šel vzdolž francosko-nemške meje, je stal Francijo milijarde frankov; bil je Franciji ponos in zagotovilo varnosti pred morebitnimi nemškimi vpadi. V resnici se je zrušil, oziroma izkazal za nepraktičnega, ker so Nemci ubrali drugačno vojno strategijo. Strategijo in sredstva, ki jih je opisal De Gaulle: Z' bliskovitimi motoriziranimi in tankovskimi oddelki, spremljanimi z letali, obiti točke, kjer bi bile težave in delati kline, ki naj pripravijo pot splošnemu predoru. De Gaulle, kakor se iz tega vidi in čemur danes nobena kritika ne nasprotuje, je svetoval Francozom nekaj, za kar so bili gluhi, a čemur so nastavili svo je uho Nemci. V praksi so izvedli vse, kar je razlagal De Gaulle in zgodovina si je privoščila grobo in krvavo šalo: Skozi in skozi militaristični Nemec je šel na posodo k sosedu Francozu, ki je bil znan po svoji kulturi in civilizaciji po vojaške znanosti in tehniki in je isti Francoz za svoje zamisli plačal končni krvavi račun.

De Gaulle je torej vojak. O tem ni nobenega dvoma. Udeležil se je prve svetovne vojne, bil težko ranjen, bil v nemškem ujetstvu in študiral vojaško vedo celo v ujetništvu. De Gaulle se je izkazal kot vojak v zadnji svetovni vojni, četudi po svoje. Vsled svoje odbijajoče narave kot človek je povzročil med Francozi-generalni mnogo sporov, mnogo nepotrebnih vojaških akcij, mnogo debat, ki so preprečevale složno delo. Francoski generali, posebej oni, ki so vodili operacije v Severni Afriki, niso bili zadovoljni z De Gaulleom. Trmasti De Gaulle, morda celo sam vase zaljubljen, je dal povoda Churchill, ki si ga je večkrat neusmiljeno privoščil. Znan je Churchillov izrek: Da je med zadnjo svetovno vojno nosil mnogo križev, a najtežji je bil galski, to je francoski. Francosko osvobodilno gibanje pa je takrat predstavljal De Gaulle.

Ni nobenega dvoma nadalje, da je v De Gaullovi glavi mnogo možganov. De Gaulle je elitnega duha. Izhajajoč iz skrajno izobražene skoro plemiške francoske družine, katere glavar je bil univerzitetni profesor, je šel De Gaulle z bistrostjo uma in z doslednostjo v znanstvenem raziskovanju, seveda na vojaškem polju, logično naprej. Toda šel je naprej preveč pokonci, kot da bi imel kol v hrbtu. Že kot kadet v vojni akademiji je bil egocentričen—misli je, da je on sam osrednja postava. Večina njegovih najintimnejših poznavalcev, francoskih in zunanjih, trdi, da je De Gaulle občudovanja vreden kot francoski narodnjak, kot vojaški strateg, ki nastopa kot Devica Orleanska, hoče v gotovem pogledu posnemati Napoleona, a kot človek odbija. Do skrajnosti trmast, do skrajnosti Francoz, zavezan v Francijo preteklosti, ki naj bo tudi Francija bodočnosti, a nedostopen svoji okolici. De Gaulle ima občudovalec, isti De Gaulle pa nima prijateljev. Toda poleg De Gaulle generala nastopa tudi De Gaulle politik. Politika pa je možnost dosegljivega. Kako imeti politične uspehe, če pa s svojo osebnostjo v naprej odbijam prijatelje, pristase, sodelavce, kolege v vladi in strankine organizatorje na terenu?

L. Č.

Tone Seliškar:

ROJSTNA DOMOVINA VAS PRIČAKUJE Z ODPRTIMI ROKAMI

Dragi rojaki in prijatelji!

O naši letošnji zimi so vam gotovo že pisali drugi. Toliko snega ni bilo pri nas že 160 let in če pomislite, da ga je padlo v Kobaridu čez tri metre, si potem lahko predstavljate, kakšno škodo je napravil letos sneg v Sloveniji, zlasti na Tolminskem. Toda najhujše je za nami, nastopila je že od juga, čeprav je še vsa Slovenija odeta z debelo snežno odejo. Sneg se počasi odmika, v zraku je že duh pomladi!

Danes sem se namenil, da vam opišem, kako se vaša rojstna domovina pripravlja na sprejem svojih rojakov, ki bodo letos v velikem številu obiskali svojo rojstno grudo po dolgih, dolgih letih. Mnogi rojaki bodo letos spet stopili na steze svoje mladosti, pokukali bodo skozi okno stare šole, v kateri so hlače trgali, stopili bodo na pašnik, kjer so kot pastirji in pastirice krave pasli in krompir pekli, sedeli bodo spet za staro belo mizo, za katero so jih očetje in matere učili prvih naukov življenja, peljali se bodo spet po tisti železnici, po kateri so se odpravljali v daljni tuji svet srečo iskati, obiskali bodo svoje stare prijatelje in prijateljice in obiskali bodo grobove, kjer počivajo njihovi očetje, matere, bratje in sestre.

Največ naših rojakov bo prišlo seveda iz Zedinjenih držav, saj tam vas je največ. Največja skupina ameriških Slovencev bo prišla pod okriljem vaših Progresivnih Slovencev, mnogo pa jih bo prišlo na svojo roko.

Tudi iz drugih delov sveta bodo prišli. Tako bodo prišli slovenski rudarji iz Francije s svojim pevskim zborom "Slavček", prišli bodo iz Argentine, iz Avstralije. Vsem tem, ki so se že odločili, da bodo prišli in vsem tistim, ki še oklevajo, ali bi prišli letos ali bi preložili svoje potovanje na prihodnje leto, sporočamo, da jih pričakujemo z odprtimi rokami in da smo veseli prav vsakogar, ki se z ljubeznijo do rodne grude vrača v deželo svoje mladosti.

Nobenega ne bomo vprašali, kateri politični stranki pripada, nobenega ne bomo merili po tem, v kakšnega boga veruje, za nas je vsak rojak dobrodošel, ki prihaja z dobrim in plemenitim namenom!

Mi vemo, da bodo tudi taki med rojaki, katerim naša ljudska oblast ni po vseh, takšni, ki bi si želeli, da se pri nas ni nič spremenilo in da bi vse ostalo pri starem. Nič ne da, tu bodo videli, kakšni smo sedaj, kako si vladamo, kako si kruh režemo in kako se trudimo, da bi bilo vsem tistim, ki delajo, kmalu lepo in dobro. Tu se bodo pričali, da so vse cerkve odprte, tu si bodo ogledali, kaj imamo in kaj še nimamo. Nikogar ne bomo ničesar silili gledati, čim bo prestopil našo mejo, bo vsakomur pot odprta na vse strani.

Nekateri bodo videli mnogo, mnogo dobrega in dosti boljšega kot je bilo za časa njihove mladosti, nekateri pa bodo videli marsikaj slabega in vsak si bo po svoje skoval svoje mnenje o naši novi Jugoslaviji.

Kako je s cenami, sem že poročal, od tistega mojega poročila se ni nič spremenilo. Tisti, ki so bili lansko leto pri nas, vedo, da niso imeli na naših mejah nikakršnih sitnosti, ne s carinami ne s potnimi listi. Tudi letos bo tako, le za carinski pregled je treba plačati vsakemu, ki prestopi našo mejo malenkost v znesku 250 dinarjev, kar niti en dolar ni. V drugih državah, zlasti v Franciji in Italiji je to mnogo dražje, saj so morali nekateri naši rojaki plačevati za svoje kufre po pet, šest in tudi osem dolarjev.

Vsaki večji skupini priporočamo, da nam že od tam javijo točen prihod na obmejno postajo Sežano, najboljša pa je, da

nam pošljejo brzojavko iz Pariza. Ker bo letos velik naval inozemskih gostov v Slovenijo, nam je nujno potrebno imeti pravčasno v rokah datum vašega prihoda, da vam rezerviramo prenočišča v Ljubljani, od koder bo potem vsak odrinil na svoj dom.

Mnogi rojaki nas vprašujejo, če se lahko pri nas podaljšajo vize za bivanje v Jugoslaviji. Odgovor se glasi: Za kolikor časa hočete in v enem dnevu je vse to urejeno. Zato vsakemu rojaku priporočamo, da obišče urad Slovenske izseljenske matice, ki se nahaja v Ljubljani, Dapčevičev trg 2, nasproti sodnije. Pri nas, to se pravi pri Izseljenski matici dobi vsak rojak vse informacije, preko naše ga urada se lahko priglasi za

Camilus Zarnick, Cleveland:

MOJ DRUGI OBISK ROJSTNE DOMOVINE SLOVENIJE

(Nadaljevanje)

Kljub študiju na tehniški fakulteti, je ljubil predvsem glasbo. Pet let je vodil Akademski pevski zbor. Kot glasbeni sodelovalec "Ljubljanskega zvona", pa je začel ostro kritizirati tedanjo domačo glasbeno politiko.

S Stanetom Vurnikom, umetnostnim zgodovinarjem in muzikom, sta sklenila obnoviti prekinjeno akcijo za zbiranje slovenske narodne pesmi. Marolt je začel sistematično zbirati in zapisovati slovensko folklorno gradivo, ki se ga je nabralo v 20 letih na tisoče kosov. Zbral je obredja iz Koroške in Bele krajine, melodije junaških pesmi in balad. Rašil in odkril je pristni obraz slovenske narodne pesmi. Koncerte APZ je vodil vse do leta 1941.

Po vojni se je posvetil vzgoji folklorističnega naraščaja. Bil je dirigent radijskega zbora, predavatelj v radiu, organizator prvega zborovodskega tečaja leta 1945 v Ljubljani. Njegova neutrudljiva delavnost in posledice prve vojne pa so mu vedno bolj izpodkopavale zdravje. Tik pred dovršitvijo najdragocenejšega folklorne gradiva, ga je prehitela smrt.

Ne čudite se, da sem si želel nekatere izmed tistih lepih pesmi slovenskega naroda, ki jih je zapel APZ, pa tudi tiste, ki so jih zapeli "Fantje na vasi," vzele s seboj v Ameriko. Toda kako? Po trgovinah sem iskal gramofonske plošče, toda zaželjenih kosov nisem dobil nikjer. Ker pa sem imel seboj nekaj plošč za vrezovanje in nekaj traku, sem poiskal v radio-domu svojega laiškega znanca, radio-tehnikar in filmskega mojstra Marka Turka. In res, v ojačevalnici 13 sem zagledal za pultom visoko in šibko postavbo, ki je flegmatično obračala skale gumbov pred seboj, medtem ko je radijska igralna družina v studiju izvajal neko takozvano slušno igro.

Ko sva se pozdravila, mi je hitel takoj razlagati, da zdaj tudi pri njih ne oddajajo več takih oddaj naravnost, temveč posredno, to je snemajo jih na magnetofonski trak, kar je seveda mnogo bolje, in na to šele oddajajo za poslušalce. Pripomnil mi moram, da sem bil že pri vstopu nad zunanjo in notranjo ureditvijo stavbe iznenaden. Zato sem prosil prijatelja Turka, da mi razkaže njih radio-dom. Medtem ko mi je razlagal funkcije prostorov v stavbi, njih komplicirano aparaturo, ki je vsa najnovejšega tipa, in sicer izdelek nemške tovarne Siemens, mi je v kratkem pojasnil razvoj slovenskega radija.

Pred vojno je bil studio instaliran v bivšem hlevu, ki je bil preurejen in opremljen z aparaturo, v glavnem domačega izdelka. Oddajalnik je imel kapaci-

skupne izlete, nabavi potrebno izvozno dovoljenje, skratka, Izseljenska matica je bila ustanovljena zato, da gre našim rojakom na roke v vsakem pogledu.

Ob času glavne sezone obiskov rojakov iz Zedinjenih držav in drugod, bo Izseljenska matica skupno s "Putnikom" priredila nalašč za naše rojake skupne izlete, kajti na ta način si bodo lahko rojaki ogledali vse, kar jih zanima. Potovali bodo v najmodernejših avtobusih, stanovali v najboljših hotelih, imenitno se bodo hranili in tako bodo lahko prepotovali vso Slovenijo ali pa tudi vso Jugoslavijo. Za ničesar jim ne bo treba skrbeti. Da se boste že lahko sedaj odločili, za kakšen izlet se boste odločili, vam tu navajam izlete, ki jih nameravamo prirediti. Izlete smo tako prikojili, da si bo vsak rojak izbral tistega, ki mu najbolj uga.

(Dalje prihodnjič)

Camilus Zarnick, Cleveland:

MOJ DRUGI OBISK ROJSTNE DOMOVINE SLOVENIJE

(Nadaljevanje)

citeto 50 kw, ki so ga leta 1929, pojačili na 200 kw. Tako stanje je trajalo do vojne, ko so nemški bombardirji razbili tudi to. Ker pa so bili nemški okupatorji prepričani, da jim bo v vojni osvojenem ozemlju ostalo za vedno, in pa zaradi njihove zlagane propagande, so zgradili blizu Kranja nov oddajalnik, ki je bil vključen v oddajo Alpensender.

V Ljubljani, ki je bila pod italijansko okupacijo, pa je deloval lokalni oddajalnik, katerega aparaturo so pripeljali Italijani s seboj. S to dediščino so pričeli po vojni, dokler niso predlanskem dovršili v Domžalah na mestu starega 20 kilovatnega nov 1335 kilovatni oddajalnik, ki so ga montirali Francozi, v Ljubljani pa dogradili že pred vojno začeti radio-dom, ki je eden naj sodobnejših v Evropi tako po svoji ureditvi kakor tudi po tehnični opremlitvi, da se celo Pariz težko primerja s tem, kar ima Ljubljana.

(Dalje prihodnjič)

IMELI BOMO DEŽEVNO POMLAD

WASHINGTON, 16. marca — Centralna meterološka postaja napoveduje, da bo ob Atlantski obali in v teh krajih letošnja pomlad mrzljaja kot je to normalno. Večinoma je pričakovati več dežja, kakor ga je padlo običajno. Samo v državah, ki mejijo na Mehiki zaliv, bo gorkeje kot običajno.

Glede krajev, ki mejijo na Great Lakes, glede Juga, Texasa in držav v območju Rocky Mountains bo deževje normalno.

ANTIKOMUNISTIČNA FRONTA V ITALIJI

RIM, 16. marca — V ponedeljek 17. marca se sestanejo v Rimu predstavniki demokratičnih italijanskih strank, da se posvetujejo o enotnem nastopu zoper totalitarne, to je fašistične in komunistične stranke. V Italiji bodo imeli v bližnji bodočnosti občinske volitve in za te volitve gre.

Na skupnem posvetovanju bodo zastopani liberalci, republikanci, socialisti in krščanski demokratje.

MRS. ROOSEVELT ČASTNA DOKTORICA

NEW DELHI, Indija, 16. marca — Mrs. Franklin D. Roosevelt. ki se nahaja v Aziji, trenutno v Indiji, radi študija socialnih in običajnih razmer, je bila deležna izredne časti v New Delhi. Univerza v New Delhi je podelila vdovi Roosevelt častni doktorat iz literature.

PRED PETINDVAJSETIMI LETI

Od 13. do 20. marca 1927

Rumunski princ Karol se bo pobotal s kraljevo družino. Sedel se bo s kraljem Ferdinandom, svojim očetom in materjo kraljico v Italiji, z namenom sprave.

Napetost med Francijo in Italijo se veča. Ekspanzionistična politika Italije povzroča velike skrbi Franciji. Fašisti zavračajo vso krivdo za napade na Mussolinija na Francijo. Francija je s početka občudovala Mussolinijev režim, a sedaj gleda na fašizem z drugega vidika.

Državni senatni zbornici v Lansing, Mich., je bila izročena od pravosodnega odseka predloga, glasom katere se bo moglo obsoditi kršilce prohibicije na globo \$200 \$1,000 in v zapor od enega do dveh let.

Portugalski avijatik preletel ocean v 17 urah. V tem času je napravil pot 1,524 milj dolgo in brez luči. Dvignil se je v zrak v mestu Bolomi v portugalskih Gvinejih, pristal pa je na braziljskem otoku Fernando de Noronha.

V spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. je razstavil svoja dela umetniški slikar H. G. Perušek. Otvoritvenega večera se je udeležilo okrog 300 oseb in prodanih je bilo okoli 20 slik. Razstavo je formalno otvoril Mr. John Marn, predsednik Slovenskega narodnega doma, nakar je prevzel vodstvo Mr. Janko N. Rogelj. Razstava je odprta od 15. do 26. marca.

PRED DESETIMI LETI

Od 15. do 22. marca 1942

Roosevelt je odredil registracijo starejših moških. V proklamaciji je odločil 27. aprila za registracijo vseh moških od 45. do 64. leta, toda dejanski vojaški službi bodo podvrženi samo moški v starosti od 20 do 44 let.

Dneva 25. in 26. aprila se je določilo, da bo v Detroitu kongres ameriških Slovanov. Ameriški tajnik Hull se strinja s kongresom in ga smatra potrebnim. Namen je združiti vse Slované v borbi zoper Hitlerja.

Maksim Litvinov, sovjetski poslanik v Washingtonu, je zopet pozval na otvoritev druge fronte proti Hitlerju. Z oslabiljvo nemških čet bo mogoče pogonati Nemce do Berlina in še dalje.

V Moskvo so dospeli nemški železni križci, toda brez nemških vojakov. V zajetem nemškem vlaku so dobili (namreč Rusi) cele sode nemških odlikovanj. Vsa ropotija je bila poslana v moskovski muzej.

Vile rojenice so se oglasile

KAKO SE PREŽIVLJATI V DIVJINI

Vojaški letalci na poletih, v akcijah ali vežbah, morajo večasih zapustiti pokvarjena ali poškodovana letala; s padalniki ali parauti se spuste na zemljo, da si rešijo življenje. Prostorov za tovrstne pristane si ne morejo izbirati. Dostikrat pristanejo v negotovni divjini, kjer morajo morda preživeti več dni, predno jih najdejo reševalne ekspedicije.

Zato vojaška uprava vežba letalce za take slučaje. Dve glavni tovrstni šoli sta pri Carsonu, Colorado, in pri MacDillu, Florida. Iz vsake teh šol gradiura tedensko 20 do 30 letalcev. Neki reporter, ki je prisostvoval eni taki vežbi pri MacDillu, poroča med drugim sledeče:

Letalci-šolenci, po številu 24, so se v temni noči spustili iz letala proti zemlji. Instruktor jim je prej povedal, da jih bodo vse poiskali, toda vsak zase naj si skuša sam pomagati kot najbolje ve in zna. Nekateri so pristali v močvirju, nekateri med bodečimi puščavskimi rastlinami, nekateri v grmovju ali gozdu. Zjutraj so bili kmalu skupaj zbrani, razen enega. V več skupin razdeljeni so ga šli iskati in so ga našli viseti s parašutom visoko na veji močvirskega hrasta. Reševalci so splezali na drevo in privlekli "obešenca" do močne veje, od koder so ga spustili na tla nepoškodovanega.

Potem so se vsi zbrali na prostoru, katerega so očistili grmovja in zakurili ogenj. Instruktor jim je povedal, da imajo sicer porcije zasilne hrane s seboj za vsak slučaj, toda fantje

si bodo morali naloviti rib, če bodo hoteli jesti. Trnkovi niso imeli in vrvice tudi ne. Instruktor jim je pokazal, kako si morejo iz kratkih na obeh koncih priostrenih koščkov lesa napraviti trnke, ki naj jih privežejo na vlakna iz blaga svojih parašutov. Za vabo pa naj rabijo črve ali gosenice ali kobilice ali kar koli primernega pač najdejo. V dobri uri so fantje v bližnji reki naložili dovolj rib za zajtrk. Ribe so v listje palmet zavite spekli na razbeljenem kamenju.

Za poslastico so nabrali užiten jagod, divje čebule in regrata. Potem so se učili, kako loviti želve, kače klopotače, opusume, zajce in aligatorje. Z mesom teh so se preživljali ves teden. Edine priprave, ki jih je imel vsak posameznik, so bile: parašut, nož, pištola in vžigalice ali vžigalni aparat; s tem so si morali pomagati v divjini. Naučili so se tudi, kako se more iz blaga parašutov napraviti zasilne šotore proti dežju in za lovljenje deževnice za pitno vodo.

V drugih krajih se letalci učijo, kako si pomagati, če so prisiljeni pristati v mrzlih in zasneženih pokrajinah. Vse tako vežbanje je posebno važno za fante, ki so bili vzgojeni v mestih z vsemi modernimi komoditetami. Na splošno se mladeniči hitro prilagodijo situacijam, ko jim je povedano, kako morejo rabiti skromno opremo, ki jo ima vsak letalec. Take vežbe ne morejo nikomur škodovati, v teh časih, ki so napol vojna in napol mir, pa so dobesedno življenjskega pomena za vojne letalce.

—NOVA DOBA

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

O TREH MICKAH

(Nadaljevanje)

"Srček," se je široko zasmel. "Zakaj sem vesela? Zato, ker imam škaf, moj ljubček zlato, in mi ni treba v perišču nositi pomij." In se je zasukala na peti.

Jela je bilo res dovolj. Toda njen okus ji je bila že ublažila mestna kultura in zato ji je bil priliko povedano—golaž ljubki od žgancev. Ne da bi bila izbirljiva, o!—jedla je, da ostane nemo pri priliki, golaž in naj je bil že trikrat pogret in magari začnjen z grilom. Izbirljiva torej ni bila, in ko je dajala golažu prednost pred žganci, povabljanim obrezinam gnjati pa prednost pred dehtečo ocvirkovo kašo in je čislala plesnivo branjevsko pogačo nad zdravi kmetski kruh, ni bila to snednost, kje neki, marveč le izraz višje kulture.

Se bolj od hrane pa se je odlični njeni osebnosti upiralo delo. Vsak človek pač ni za vsak posel in sploh... delavne obleke ni imela s sabo, bila je jako

... Silil je pa tudi ni resno nikdo, saj je bila še gost.

Tako ji je preostajalo časa, da je posedala pred hišo, polglasno prepevala "lalala" in si zdaj z eno roko, zdaj z drugo rahlo otipavala umetno frizuro, ali še sedi na pravem koncu.

Ali pa je z rdečim sončnikom v roki počasi krenila po vasi, ljudomilo se ozirajoč na desno in na levo, tukaj ogovarjala psa, tam klicala puto. Pri šipljevi krčmi se je ustavila, ondu je bil najlepši razgled ali ka-li—kar ločiti se ni mogla od razgleda in se je sukala in obirala, ali se ne prikaže kdo iz krčme in jo ogovori.

Dopoldne in popoldne in po večkrat je hodila to pot in se je rado zgodilo, da se je res pojavil na pragu šiplj in jo prijazno pozdravil: "Bog daj, gospodična!"

O, šiplj je bil gostilničar, torej olikan človek; on se ni norčeval! Ko je rekel "gospodična," je tudi mislil "gospodična." Izobražen mož, ki je znal povedati kako besedo o vremenu... in

sploh... in vprašati po počutjih... in tako... in kaj delajo doma. Namreč doma pri Menartovih. O, zanj ni bilo treba šele odgovora iz Trsta, sam je imel toliko pameti, da je razumel krstni list in videl, kje je njen dom. Fin mož!

Kako pozorno je znal poslušati, da je bilo veselje mu pripovedovati. Pa mu je pravila kaj malega o Menartovih, kaj več o sebi, pol po resnici, pol kar tako, kakor ji je baš prihajalo na jezik, in zraven sama napeljavala in lovila besede, kaj da mislijo o njej v Kosezah in kaj da govore in kako kaj cenijo Menartovo domačijo.

Menila se je s šipljem in gledala in poslušala, ali se ne oglasi kaj iz gostilne. Če bi bil Smuk na primer notri in bi jo povabil, ne bi se pomišljala in bi se odzvala—zakaj pa ne! Saj je vendar njen svak—in imovit je tudi, še bolj nego Menart.

Toda iz gostilne ni bilo glasu, vsaj ne pravega. Pa je napravila s sončnikom v cestni prah svoj monogram in izjavila: "O... in "sploh..." in da je jako... in da mora zopet domov. Naklonjeno je primikala gospodu šiplju in nesla svojo zanimivo osebnost na klop pred Menartovo hišo.

Tako sta ji enolično potekala in potekla drugi dan in tretji in zbuvalo se ji je domotožje po Ljubljani in po ljubljanskih živih in neživih ugodnostih.

Da bi le že prišel odgovor iz Trsta!

(Dalje prihodnjič)

ČUT NARODNE ZAVESTI TRŽAŠKIH SLOVENCEV

V Clevelandu se je osnoval odbor, ki si je nadel nalogo, da med ameriški Slovenci zbere čim več prispevkov za pomoč tržaškim Slovincem, ki si vzlic težkim oviram in neprestanim bojem, hočejo zgraditi Kulturni dom, ki bi jim služil za narodni hram. Ta odbor sodeluje z tržaškim odborom, od katerega je tajnik Joseph F. Durn prejel serijo člankov, ki pojasnjujejo težnje in želje tržaških Slovencev.

Tu sledi tretji članek Tržaškega odbora, naslovljen na ameriške Slovence:

(Nadaljevanje)

Tržaški "Kulturni dom"

Boris Race

Ob osvoboditvi 1945 so bili Slovenci v starem kraju prepričani, da so dokončno rešili vsa narodna vprašanja. Toda spritno odhoda jugoslovanskih čet iz Trsta in nadaljnega razvoja je prišlo drugače. V naslednjih letih so oblasti pod pritiskom združenih množic dodeljevale v središču Trsta za slovenske kulturne nastope dostojne dvorane. Ščasoma so pod pretvezo, da so slovenske gledališke predstave v mestu povod za nered, tudi to odklanjale.

Ko je dodeljevanje dvoran prešlo na civilne oblasti in na zasebnike, so nastopi v osrednjih dvoranih skoraj popolnoma izostali. Slovenske prireditve, predvsem Slovenskega narodnega gledališča, so se morale umakniti v manjše in periferne dvorane. Posledica razkola demokratičnega gibanja v polletju 1948 je bila, da so se tržaškemu gledališču in drugim kulturnim ustanovam zaprle se te dvorane. V naslednjih dveh letih so bile prireditve mogoče le v skrajno neprimerni škedenjski dvorani.

Vojška uprava v Trstu je 1948. leta sklenila zgraditi dvorano, a je iz doslej nerazloženih vzrokov gradnjo preklicala. Od konca 1950 daje v uporabo koncertno dvorano v svojem uradnem poslopiju nasproti ruševinam nekdanjega rimljanskega gledališča. Toda ta dvorana nima ne odra ne garderob.

Sprito vsega tega in ko prizadevanje za enotni nastop vseh slovenskih političnih skupin v letu 1950, da se kot delna odškodnina za požgani Narodni dom in za ogromne izgube slovenskega ljudstva v Trstu zgradi osrednji Kulturni dom, ni rodila takojšnjih sadov, je Slovensko-hrvatska prosvetna zveza na svojem četrtem običnem zboru 8. oktobra 1950 sklenila, da bo dala pobudo za zgraditev Kulturnega doma v Trstu iz lastnih sredstev in s pomočjo rojakov v širši domovini ter drugod po svetu. Ta sklep se je porodil iz spoznanja, da so gledališka dvorana in drugi prostori tako potrebni za kulturni razvoj tržaških Slovencev, da bi sleherno nadaljnje pričakovanje pravičnejše rešitve tega vprašanja grmadilo na tržaške in sploh vse Slovence večjo odgovornost pred zgodovino.

Tako se je iz vrst kulturnih, prosvetnih in javnih delavcev dne 7. februarja 1951 ustanovil Odbor za zgraditev Kulturnega doma. Izdal je proglas tržaškim Slovincem ter rojakom v Jugoslaviji in v izseljenstvu. Doslej je bilo v Trstu nabranih sedem milijonov lir prostovoljnih prispevkov. Darovali so jih po večini nameščenci, kmetje in delavci. V Jugoslaviji je bilo v prvih osmih mesecih nabranih na desetine milijonov dinarjev, dve tretjini iz donosa posebnih prireditvev. Akcija med slovenskimi izseljenci je bila ob koncu leta 1951 še v začetni fazi.

"Dom," nepremičninska delniška družba, pravna lastnica bodočega Kulturnega doma, je kupila v Ul. Petronio in Ul. Luciani blizu trga Perugino okrog 2,100 kvadratnih metrov obsegajoče zemljišče. Položaj zemljišča je prav gotovo najprimernejši izmed vseh zemljišč, ki so bila v zadnjih letih v Trstu na razpolago in na katerih bi se gradnja lahko takoj pričela. Vedno boljše prometne zveze približujejo najstrožjemu centru mesta tudi ta mestni predel. V neposredni bližini tečejo štiri

trolejbusne in ena avtobusna proga.

Načrt za Kulturni dom je izdelal tržaški rojak, profesor na ljubljanski univerzi, arhitekt Edo Mihevc.

Ta občrt obsega v glavnem: Skozi glavni vhod iz Ulice Petronio pridemo v glavno 25 metrov široko in 35 metrov dolgo vežo z garderobami, drugimi stranskimi prostori in dvema stopniščema, ki vodita v gornje nadstropje, kjer je parter dvorane s 400 sedeži. Tudi foyer v tem nadstropju je obsežen in meri 11x20 metrov. Po tretjem glavnem stopnišču in skozi prav tako velik foyer pridemo na balkon s 250 sedeži. Oder z globino nad 15 metrov bo opremljen z najmodernejšimi sredstvi; z vrtilnim odrom, in vertikalno premičnim odriščem bo obsegal 360 kvadratnih metrov površine. Prostor za godbo bo lahko sprejel 80-članski orkester.

Stranski vhod iz Ulice Petronio je določen za igralce in za zgornja nadstropja. Igralske garderobe in zveze so popolnoma ločene od ostalega dela zgradbe. Posamezna nadstropja so povezana z lastnim stopniščem. Garderob za nastopajoče je 18 s skupno površino nad 300 kvadratnih metrov. Baletna dvorana meri nad 80 kvadratnih metrov površine. Gledališke delavnice in skladišča, ki so dostopna iz Ulice Luciani in so razmeščena po raznih nadstropjih, merijo nad 800 kvadratnih metrov površine.

V zadnjem nadstropju glavnega trakta ob Ulici Petronio so telovadnica, velika 10x20 metrov in družabni prostori s površino 250 kvadratnih metrov. V vse večje prostore so napeljene ogrevalne in ohlajevalne naprave.

Glavno pročelje odraža notranjo ureditev zgradbe. Večje, toda razčlenjene ploskve na desnem delu pričajo, da razsvetljujejo velike prostore: v pritličju vhodno vežo, v zgornjih dveh nadstropjih pa oba foyera. Stopnišče z vertikalnim poudarkom loči levi del pročelja, ki je bolj razdrobljen, ker so za njim majhni prostori, garderobe in higienski prostori. Zgornji del ob telovadnici in družabnih prostorih veže vse pročelje v eno celoto. Pročelje bo obloženo s kraškimi kamnom.

Načrti so bili julija 1951 predloženi oblastem v odobritev. Računati je, da bo ob ugodnih pogojih gradnja trajala dve leti.

Kulturni dom bo moral služiti kulturnim potrebam vseh tržaških Slovencev. Zato je naravno, da bo morala gradnja združiti napore vseh tistih Slovencev, ki jim je naša kulturna rast pri srcu. Prav je, da vsi tržaški Slovenci vedno znova in odločno zahtevajo, naj se za odškodnino za vso prizadejano škodo iz javnih sredstev zgradi osrednji Kulturni dom. Modro je, da hkrati in čimprej složno zgradijo ta Kulturni dom.

(Dalje prihodnjič)

answer the call

1952 RED CROSS FUND

Društveni koledar

MARCA

17. marca, ponedeljek—Veselica Sons & Daughters of Erie v SND, St. Clair Ave.

22. marca, sobota—Veselica Gay Knights kluba v SND, St. Clair Ave.

29. marca, sobota—Veselica 23rd Ward Democratic kluba v SND, St. Clair Ave.

30. marca, nedelja—Kokoška večerja krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

APRILA

5. aprila, sobota—Veselica Decimier kluba v SND, St. Clair Ave.

6. aprila, nedelja—Program in veselica Mlad. pev. zbora SDD na Waterloo Rd.

13. aprila, velikonocna nedelja—Ples društva Spartans št. 576 SNPJ v SND, St. Clair Ave.

18. aprila, petek—Ples Cleveland Ambassadors of Sports kluba v SND, St. Clair Ave.

19. aprila, sobota—Veselica društva Vodnikov venec št. 147 SNPJ v SND, St. Clair Ave.

20. aprila, nedelja—Spomladanski koncert Glasbene Matice v SND, St. Clair Ave.

20. aprila, nedelja—Igra in zabava kluba Ljubljana v prid AJC na Recher Ave.

25. aprila, petek—Ples Polka Kats kluba v SND, St. Clair Ave.

26. aprila, sobota—Kegljaški ples Cleveland Athletic kluba SNPJ v SND, St. Clair Ave.

26. aprila, sobota—Plesna veselica društva Nanos št. 264 SNPJ v Domu zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

27. aprila, nedelja—Prireditve Cleveland Athletic kluba SNPJ v SND, St. Clair Ave.

27. aprila, nedelja—Zbor Jadran poda opereta "Kakor stari tako mladi" v SDD v Waterloo Rd.

27. aprila, nedelja—Koncert in opereta pevskega zbora Adria v AJC na Recher Ave.

27. aprila, nedelja—Koncert pevskega zbora Planina v SND na Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.

MAJA

3. maja, sobota—Ples Croatian Pioneers društva št. 663 HBZ v SND, St. Clair Ave.

4. maja, nedelja—Kegljaški ples Croatian Pioneers društva št. 663 HBZ v SND, St. Clair Ave.

4. maja, nedelja—5-letnica zbora Triglav; koncert in spevoigra "Kmečka svatba" popoldne v Sachsenheim dvorani, 7001 Denison Ave. Zvečer ples istotam; v Domu zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., pa domača zadava.

10. maja, sobota—Letna plesna veselica društva sv. Ane št. 4 SDZ v SND, St. Clair Ave.

10. maja, sobota—Veselica društva sv. Ane št. 4 SDZ v SND, St. Clair Ave.

11. maja, nedelja—Koncert zbora Abrašević v SND, St. Clair Ave.

17. maja, sobota—Ples društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ v SND, St. Clair Ave.

18. maja, nedelja—Bazar krožka št. 3 Prog. Slov. v AJC na Recher Ave.

18. maja, nedelja—Bazar krožka št. 3 Prog. Slovenk v AJC na Recher Ave.

18. maja, nedelja—Proslava društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ v SND, St. Clair Ave.

24. maja, sobota—Ples Slapnik's Seldom kluba v SND, St. Clair Ave.

31. maja, sobota—Veselica društva Kristusa Kralja št. 226 KSKJ v SND, St. Clair Ave.

JUNJA

22. junija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.

22. junija, nedelja—Piknik društva Združeni bratje št. 26 SNPJ na farmi SNPJ.

29. junija, nedelja—Piknik društva Vipavski raj št. 312 SNPJ na farmi SNPJ.

JULIJA

13. julija, nedelja—Piknik krožka št. 1 Prog. Slovenk na farmi SNPJ.

27. julija, nedelja—Piknik društva V boj št. 53 SNPJ na farmi SNPJ.

SEPTEMBRA

7. septembra, nedelja—Piknik Mlad. pev. zbora na farmi SNPJ.

OKTOBRA

19. oktobra, nedelja—Prireditve krožka št. 1 Prog. Slovenk v SDD, Waterloo Rd.

NOVEMBRA

2. nov., nedelja—Ples krožka št. 3 Prog. Slovenk v AJC na Recher Ave.

WE DO ONLY FIRST QUALITY WORK—THAT IS THE ONLY KIND WE KNOW HOW TO DO

SLAK

OPTICIAN AT NORWOOD AND GLASS

Dva pogrebna zavoda

Za zanesljivo izkušeno simpatično pogrebniško postrežbo

po CENAH, KI JIH VI DOLOČITE pokličite

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS

1035 East 62nd St.

Hollywood 1-2048 • Klamath 1-5890

Stanovanje s 3 ali 4 sobami
Zelite dobiti Slovence, mati in hči, obe zaposlene. Najraje med Waterloo Rd. in E. 200 St. Pokličite po 5.30 uri zvečer.

IV 1-8241

HIŠE NAPRODAJ

PRODA SE POHIŠTVO
za več sob; v najboljšem stanju. Imamo tudi izžagana drva za forenz.

Vpraša se na
23126 LAKELAND BLVD.

SOBE V NAJEM

Soba v najem

V najem se odda opremljeno sobo za pošteno žensko. Si lahko sama kuha in ima druge ugodnosti.

Vpraša se na
1010 E. 63 St., UT 1-9558

DELO DOBIJO ŽENSKKE

Auditorium Restaurant Co.

pod slovenskim vodstvom
išče strážnice za večerno delo. Izkušnja ni potrebna, toda morajo biti delavne in pri volji se učiti posla. Morajo znati angleščino.

Vpraša se na
602 St. Clair Ave.

TOVARNIŠKO DELO

Mlade ženske dobijo delo za lahko tovarniško assembly delo v tovarni.

5 DNI V TEDNU.
PLAČA OD URE.
SAMO PODNEVI.

KROMEX CORP.

880 EAST 72nd ST.
SEVERNO OD ST. CLAIR AVE.

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrl naš ljubljani soprog in dobri, skrbni oče

FRANK WESS

Zatisnil je svoje mile oči po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče dne 19. februarja 1952.

Pogreb se je vršil iz pogrebnega zavoda Mary A. Svetek dne 23. februarja v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter od tam po opravljeni maši-zadušnici in pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen 29. februarja 1880 leta v vasi Čemšenik, fara Dob pri Domžalah.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja k njegovi krsti. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja nam je bil v veliko tolažbo v teh bridkih urah.

Srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika, kakor tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru, in vsem, ki so ga sprejmiili na njegovi zadnji zemeljski poti na mirodvor.

Našo zahvalo izrekamo sobratom članom društva Lunder-Adamič št. 28 SNPJ, katerega član je bil, ki so nosili krsto.

Hvala Mrs. Mary A. Svetek za vzorno voden pogreb in najboljšo vsestransko poslugi. Hvala tudi čst. g. Alois Ruparju za tolažilne obiske in opravljene cerkvene obrede.

Prav posebno zahvalo pa naj sprejmejo pevci zbora Slovan za krasne v srce segajoče žalostinke, ki so jih zapeli pokojniku v zadnji pozdrav in slovo ter prijatelji iz Yukon, Pa., ki so prišli na pogreb.

Počivaj v miru, ljubljani, v svobodni ameriški zemlji. Mi se Te bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih, vsaj si nam bil vedno vdan in dober in Te ne bomo nikdar pozabili.

Zalujoči ostali:

ANTONIA, soproga
LOUIS R., sin
ANTONIA MARIE, hčerka
JOSEPHINE, sinaha
EMILY, EDWARD, NETTIE, vnuki
VICTOR WOOD, brat
in sorodniki

Cleveland, Ohio, dne 17. marca 1952.

JOHAN BOJER:

IZSELJENCI

ROMAN

(Iz Norveščine prevedel Božo Vodusek)

(Nadaljevanje)

Morten ne hiti, ampak vozi enakomerno. Še od tekmovalca na smučih ve, da mora tisti, ki hoče zmagati, gospodariti previdno s svojimi močmi. Le vozi enakomerno, enakomerno. Solnce je vzšlo. Nebo je danes popolnoma sinje in prerija valovi bele svile. Očem se blešči, ali dan je čudovit. Zdaj ne vidi več nobene kočice, nobenega dima, ničesar. Samo še bleščeči se snežni ocean je, nebo in on. Zdaj je treba najti smer. Gleda na uro, na solnce, na kompas. Mesto leži na jugovzhodu. Kakor pri jadrnanju določi smer neba.

Če je v nebesni sinjini kak

orel, ki gleda na velikansko belo ploskev bo odkril majhno točko, ki se pomika sicer počasi, ali kljub temu enakomerno, enakomerno v dani smeri. Ob svojem času bo gotovo dosegla cilj.

Solnce se spušta na snežno pokrajino, dan izginja. Morten pa drži enakomerno, enakomerno dalje. Tam nad obzorjem se solnce izpreminja v plamen, ki zažiga nebo na zahodu. Prerijsko morje je valoveča belina, modrina in zlato. Morten drži v pravljico. Njegova senca je tako velikanska, je sinja pokrajina v človeški podobi, ki neprenehoma drži poleg njega. Nazadnje solnce izgine in prerija je modra. Potem pride noč in zvezde in še večji

mraz. Morten drži, drži dalje, enakomerno, enakomerno. Ve, da človek v temi in megli rad zaide preveč na levo, njegov instinkt je ves prebujen. Zato se nagiblje vse bolj in bolj na desno. Dalje, dalje. Meseca ni, samo noč je in on. Ni misliti, da bi že zdaj počival. Na poti je, da reši življenje nekemu.

Nazadnje se ustavi na neki vzpetini, kjer je veter pometel sneg. Tukaj je celo nekaj resja. Kotliček za kavo mora držati nad ognjem na smučki palici. Potem sedi z ledenomrzlimi nogami ob ognju in zlije vase iz pločevinaste posode vročo kavo. In kako imenitno dišijo Karenini kolači!

Trajalo je nekaj časa, preden je z rokami in nogami in smučko postavil kočico iz snega. Ali nazadnje jo je le dogotovil in zlezal vanjo. Puško je vzel s seboj, preko skornjev je potegnil vrečo, ki mu jih je napravila mati za njegovo zadnjo potovanje na Lofote. To pomaga proti ozeblinam. Nato si je oblekel še volnen islandski jopič in potegnil čepico preko ušes. In preden si je dal torbo pod glavo, je vzel iz nje majhno volнено odevjo. Da, da, tako je legel. In kmalu je zatisnil oči in zaspal.

Prihodnji dan gre dalje ob oblačnem nebu, v smeri proti jugovzhodu. Kompas morebiti le ni preveč zaupati. Ampak instinkt mu narekuje smer, saj je bil krmar. Drži, drži. Ne prehitro, enakomerno, enakomerno. Zasliši nekaj, kakor bi bilo tuljenje volka. Ko se obrne, vidi, kako mu sledi nekaj živega. Ne, saj je le kojot, pusti ga. Okrog poldneva vzame iz torbe živež, pa le za trenotek. Dalje, dalje. Tam daleč v neskončni snežni ravnini leži tovariš in čaka.

Potem pa prične snežiti, najprej rahlo, počasi. Ali snežinke so vse bolj živahne, veter prične pihati in dvigne se snežni vihar. Morten ne vidi ničesar več, samo še sneg, ki se kadi kakor ob sodnjem dnevu. Utrja si pot dalje, večkrat se mu zdi, kakor bi ga hotel veter dvigniti in vreči v drug svet. Bori se in neprestano vozi. Zdaj pa zdaj obrne vetru hrbet in pogleda na kompas. Potem se spet skloni predse in omahuje dalje. Kam? Spet sledi instinktu. Na morju je in jadra v megli dalje. Pazi, ne preveč na levo. Nocoj nima pomena priziigati ogenj. Zvečiti mora kruh in slanino, ne da bi kaj popil.

Spet si napravi sneženo kočico. Ali zdaj si ne upa spati. Vso noč bdi in premika prste v škornjih, da mu ne bi noge otrpnile. Naslednje jutro pa je zrak lažji, preko dneva se zjasni in preden se dobro zave, zasije spet solnce. Dalje, dalje. Čuti, da se mu je desna peta do krvi ožulila, ampak na to zdaj ne more misliti. Nekoliko bolj medel je, v ušesih mu malo šumi, sneg mu pričinja tako čudno plesati pred očmi. Ampak, dalje, dalje. Helena, mati, Kvidal, vse je utonilo v megli. Vse njegove misli so usmerjene le v eno, — priti na cilj, iti, iti, iti.

V koči pri Eriku so se močje izmenjavali na straži. Zdaj pa zdaj je prišla tudi katera od žensk in prinesla s seboj kaj dobrega za bolnika. In tudi ponoči je kdo od moških bdel ob postelji in skrbel, da je v peči neprenehoma gorel ogenj.

Zdaj se je vnetje razširilo na stegna. Bila so rdeča in tako otekla, da jih je bilo hudo pogledati. Včasih ga je tako bolelo, da je vpil in jokal kakor otrok.

Pogosto je ležal dalje časa v vročinskih sanjah. Potem pa se je spet zavedel, pogledal tovariše in se poskušal smehljati.

Nekega dne, ko sta bila Kal in Per pri njem, je spet odprl oči in pogledal. "Zdaj sem se menda že dovolj izmučil," je rekel in se poskušal smehljati. "Da, da, pozdravite mater in odpustite mi, da sem Vas izvalil semkaj."

"Ah, ne govori tako!" mu je

rekel Kal. "Saj še nič ne moreš vedeti, dokler ne pride Morten z zdravnikom."

"Tamle v zaboju je majhna knjiga!" je nadaljeval Erik. "Prinesi mi jo."

Per Foll je stopil tja in izkopal majhen zvezek, ki so ga vsi le predobro poznali. Saj v njem je stalo črno na belem, kaj vse so si od njega izposodili.

"Vrzi ga v peč!" je rekel Erik. Per in Kal sta strmela vanj. Ali je spet govoril v vročici? Ali Erik je ponovil še enkrat: "Prav res. Vrzi ga v peč. Tamkaj, kamor zdaj grem, ga ne bom potreboval."

Tedaj ga je moral Per ubogati in vreči zvezek v peč. Ko pa je prišel goriti, sta se Kal in Per spogledala. Čutila sta, da se je Erik v resnici poslavljajal od njih.

Erik je nadaljeval: "Ti, Per, potrebuješ brano in voz, vzemi moje. In ti, Kal, ki imaš toliko ljudi, boš lahko potreboval moje krave in vole. Ampak na moju zaboja leži še ena majhna knjižica. To morate poslati materi."

Dala sta mu roko in se zahvalila za vse, kar sta prejela. Saj je bilo nesmiselno, saj mu bo samemu treba, brž ko ozdravi. In kar se njegove matere tiče, je lahko pomirjen, da bosta storila vse tako, kakor želi.

Potem sta Per in Kal spet molčala in nista vedela, kaj bi počela. Dokler Erik ni rekel: "Fantu, Antonu, morata pomagati. V njem vendarle tiči nekaj dobrega." In čez nekaj časa: "Kar sem napravil, so samo malenkosti. In vendar, nekoč sem mislil, da bo tako velike stvari."

Šest dni je bil Morten odsoten in ko se je bled in z votlimi očmi opotekel v kočico, je sedel učiteljsam v njej.

"Prepozno si prišel," mu je rekel. "Umrl je včeraj pred našimi očmi."

Tam na postelji je ležal Erik vznak, kakor bi spal.

Nekaj dni pozneje je bil v naselbine prvi pogreb. Izbrali so prostor na robu Erikovega posestva. S tem je bilo tudi že določeno, da bosta tam stala cerkev in pokopališče, če bo kdaj do tega prišlo.

IX

In potem je končno spet prišla pomlad in sneg se je tako zelo tajal, da so na širni ravnini nastala velika jezera. Povsod se je bleščala voda. Neprestano je drla, curčila in izhlapovala. Nazadnje pa je zemlja ležala spet gola in pričela zeleneti. Ženske so prišle iz mračnih koč, v katerih so pozimi tako obledele. Oči so se jim že bile odvadile vse te svetlobe, pa vendar so si morale obraz in roke počeno otajati. O, čutite vendar, spet je solnce, spet je topla! Skrijane je že visoko nad ravnino, muhe brenčijo, ob steni kočice odpirajo cvetlica oči. Pomlad je spet, pomlad! Kako neki je zdaj v domovini?

(Dalje prihodnjič)

Zastopniki
"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 East 76th Street
UT 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
26851 Oriole Avenue
Redwood 1-4457

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 Revere Avenue
Diamond 1-8029

Ameriški teritorij Hawaii

Kakor teritorij Alaska, tako tudi teritorij Hawaii že vrsto let zahteva stališče in pravice države, pa dosedaj še vedno brez uspeha. Hawaii je otoška skupina v Južnem Pacifiku okrog 2.200 milj jugozapadno od San Francisca. Odkril je to otočje kapitan Cook leta 1778 in ga imenoval Sandwich Islands.

Leta 1898 je bilo otočje anektirano po Zedinjenih državah. Prej so mu vladali razni domači kralji in kraljice in nekaj let pred ameriško aneksijo je imelo republiko formo vlade.

Otoška skupina Hawaii sestoji iz mnogih otokov, toda le devet večjih je naseljenih. Ti so: Hawaii, Maui, Oahu, Kauai, Molokai, Lanai, Nihau, Kakoolawe in Midway. Skupna površina vseh otokov meri 6.407 kvadratnih milj.

Otočje je vulkanskega izvora in ima mnogo ugaslih ali spečih vulkanov, nekateri, kot Mauna Loa in Kilauca, pa so že v največjem času večkrat bruhal. Več pasivnih in aktivnih vulkanov je zajetih v Narodni park.

Podnebje otočja je prijetno; povprečna poletna gorkota dosega 90 stopinj, zimska pa okrog 70. Dežja je obilo in vsi pridelki bujno uspevajo, kjer je zemlja pripravna za obdelovanje; toda otočje je po večini tako gorato, da je le malo prostora za poljedelstvo.

Glavna pridelka sta sladkorni trs in ananas, kar mi poznamo

pod imenom pineapple. Nekoliko poskušajo tudi s pridelovanjem kave, raznih zelenjav, sadja in cvetic, posebno dragocenih orhidej. Lastniki velikih plantaž sladkornega trsa in pineapples so baje najbolj nasprotni, da bi Hawaii dobil stališče države; morajo imeti že svoje vzroke.

Največje dohodke prinašajo otočju Hawaii turisti, ki radi posejajo tiste krasne otoke. Glede prijetnega podnebja in splošnih naravnih krasot se more s tem otočjem meriti le malokateri kraj na svetu. Na otočju ni kač niti drugih reptilov, razen nekaj kuščarjev, pač pa mnogo lepih ptic.

Označba "melting pot" za Zedinjene države, kjer se potomci raznih narodnosti sveta polagoma pretapljajo v ameriško ljudstvo, velja še mnogo bolj izrazito za otočje Hawaii. Od skupnega prebivalstva 460.000 je manj kot tri odstotke (2,8%) čisto krvnih Havajčanov. Mešancev, to je takih, ki so deloma havajskega pokolenja, je okrog 17 odstotkov. Največ je Japoncev, namreč nad 40 odstotkov. Belega prebivalstva je nekaj nad 15 odstotkov, Filipincev nekaj nad 13

odstotkov, okrog 7 odstotkov Kitajcev, nad dva odstotka Puertoričanov, poldrug odstotek Korejcev in en odstotek raznih drugih.

Značilno je, da ta narodnostna mešanica medsebojno dobro izhaja in da zapostavljanje zaradi narodnostnega izvira ne prihaja dosti v poštev. Največja skupina je japonska, ki se je do začetka zadnje vojne močno držala starih tradicij, toda je po japonskim napadu na Pearl Harbor pretrgala skoro vse stike s "staro kontro" in opustila večino starih japonskih običajev. Vojaški japonskega pokolenja so bili tekom zadnje vojne poslani večinoma na evropska bojišča, kjer so se zelo dobro izkazali.

V teritorialni legislaturi se po klicanju imen spozna razna pokolenja zastopnikov: japonska, portugalska, kitajska, delno havajska, kavkaška itd. Predsednik zbornice je Hiram L. Fong, premožen kitajsko ameriški odvetnik. Župan glavnega mesta Honolulu je čisto krvni Havajčan Duke Kahanamoku, policijski načelnik pa Danny Liu, ki je kitajsko-havajskega pokolenja. Uradni jezik je seveda angleški in vsi prebivalci otočje se smatrajo za prave Američane.

—NOVA DOBA

VRTNO ORODJE IN SEMENA

- Vse popularne vrste gnojila. • True Temper vrtno orodje.
- Semena za solivje in cvetlice. • Ročni in motorni stroji za kositi travo in razne druge potrebščine za dom, dobite pri

BROOK'S COAL & SUPPLY CO.

980 EAST 200th STREET, KE 1-1050

TOM BROOKS

HOMER WATKINS

TVRDKA USTANOVLJENA 1922

MIHALJEVIČ BROS. COMPANY

6424 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

Prosimo shranite to listo

HEnderson 1-6152
CENE ZA STANDARD PAKETE IZ NAŠEGA SKLADIŠČA V TRSTU
VELJAVNE DO ZADNJE POSTAJE

PAKET ST. 1-B — \$14.00

10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Spagheti
5 lbs. Kave
5 lbs. Riža
5 lbs. Masti
5 lbs. Mla.

PAKET ST. 2-B — \$15.00

10 lbs. Spagheti
10 lbs. Kave
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Riža

PAKET ST. 3-B — \$14.00

10 lbs. Spagheti
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Riža
4 lbs. Kave
2 lbs. Masti
2 lbs. Mla

PAKET ST. 4-B — \$17.00

10 lbs. Bakalarja (rib)
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Riža
5 lbs. Kave
5 lbs. Masti
5 lbs. Mla

PAKET ST. 5-B — \$30.00

40 lbs. Sladkorja
20 lbs. Riža
10 lbs. Kave
10 lbs. Spagheti
10 lbs. Masti
5 lbs. Mla

PAKET ST. 11-B — \$15.75

10 lbs. Kave
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Moke
10 lbs. Masti

PAKET ST. 6-B — \$34.00

20 lbs. Makaronov
10 lbs. Riža
20 lbs. Sladkorja
10 lbs. Kave
10 lbs. Masti
5 lbs. Mla
2 lbs. Mla za umivanje
2 lbs. Cokolade
2 lbs. Cocoa
1 lb. Čaja (Tea)

PAKET ST. 7-B — \$30.00

40 lbs. Riža
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Spagheti
10 lbs. Masti
5 lbs. Kave
5 lbs. Mla
2 Lit. Olja
1/2 lb. Popra

PAKET ST. 8-B — \$8.00

5 lbs. Spagheti
5 lbs. Sladkorja
3 lbs. Kave
2 lbs. Mla

PAKET ST. 9-B — \$8.50

10 lbs. Riža
6 lbs. Sladkorja
4 lbs. Kave

PAKET ST. 10-B — \$13.00

20 lbs. Sladkorja
15 lbs. Riža
5 lbs. Kave

PAKET ST. 12-B — \$16.75

10 lbs. Kave
10 lbs. Sladkorja
10 lbs. Masti
10 lbs. Mla

PAKET ST. 13-B — \$18.50

10 lbs. Bakalarja (Rib)
10 lbs. Sladkorja
5 lbs. Kave
5 lbs. Riža
5 Lit. Olja

PAKET ST. 14-B — \$13.00

37 lbs. Masti

PAKET ST. 15-B — \$14.50

30 lbs. Riža
10 lbs. Kave

PAKET ST. 16-B — \$10.00

20 lbs. Sladkorja
20 lbs. Riža

PAKET ST. 17-B — \$14.50

30 lbs. Sladkorja
10 lbs. Kave

PAKET ST. 18-B — \$9.50

40 lbs. Riža

PAKET ST. 19-B — \$9.50

40 lbs. Sladkorja

100 lbs. BELA MOKA v dvojnih vrečah — \$12.00

100 lbs. KORUZNA MOKA, originalne vreče — \$12.00

100 lbs. SLADKOR, originalne vreče — \$18.50

100 lbs. RIŽ, najboljša kvalitete — \$19.50

Voznina za 100 funtov plačana samo do jugoslovanske meje.

CENIK ZA POSEBNO IZBERO, ČE ŽELITE SAMI NAPRAVITI SVOJ POSEBNI PAKET:

MAKARONI ali SPAGHETTI	lb.	\$.16	Kuhana ŠUNK (Ham) 11 lb. kanta	\$14.50
BELA MOKA	lb.	.12	SALAMA (Gavrilovic Style)	lb. 1.35
RIŽ (first class)	lb.	.16	Smoked PORK LOIN (Pančefa)	lb. .70
SLADKOR	lb.	.16	PURE OLIVE OIL (5 lit. kanta)	lit. 1.25
BAKALAR, NORVEŠKE RIBE	lb.	.65	Črni POPER v zrnu	lb. 3.00
FIZOL (Beans)	lb.	.18	Cisto MAST	lb. .30
MLEKO (prašek) 5 lbs. kanta	lb.	.75	Ceylon ČAJ	lb. 1.25
Zelena KAVA, Mynas No. 2	lb.	.75	NOODLE SOUP	pkg. .18
Zelena KAVA, Santos No. 1	lb.	.85	MARMELADA 400 gr. kanta	.30
ČOKOLADA	lb.	.75	SARDINE v olju (200 gr.)	.35
MILO za pranje	lb.	.30	COCOA (Holland)	lb. .65
			MILO za obraz	komad .20

Pri naročilu posebne izbore, prosimo, da priložite tudi poštino povzru naročila. Kakor sledi:
Naročilo, ki tehta do 20 lbs. — \$2.75 Naročilo, ki tehta do 100 lbs. — \$ 6.90
Naročilo, ki tehta do 40 lbs. — \$3.50 Naročilo, ki tehta do 120 lbs. — \$ 7.80
Naročilo, ki tehta do 60 lbs. — \$5.00 Naročilo, ki tehta do 150 lbs. — \$ 8.80
Naročilo, ki tehta do 80 lbs. — \$6.00 Naročilo, ki tehta do 180 lbs. — \$ 9.80

SINGER ŠIVALNI STROJI št. 239 — \$148.00 Električne PEČI na 2 grelca — 35.00
Velike KUHNJSKE PEČI na drva — 115.00 RADIO 220 voltov. (za Jugoslavijo) — 48.00
Električne PEČI s 3 grelci — 47.00 Za moške in ženske BICIČLI — 48.00

POSEBNI VELIKONOČNI PAKETI

Z veseljem naznanjamo, da imamo nekaj posebnih velikonočnih paketov, s katerimi boste sigurno osrečili svojce za praznike. Poleg naših drugih paketov imamo:

PAKET A — \$13.75	PAKET B — \$29.75	PAKET C — \$26.50
10 lbs. Čiste masti	50 lbs. Moke	37 lbs. Čiste masti
25 lbs. Sladkorja ali Riža	37 lbs. Čiste masti	5 lbs. No. 1 Santos kave
5 lbs. No. 1 Santos kave	5 lbs. No. 1 Santos kave	50 lbs. Spagheti ali Riža
	40 lbs. Sladkorja ali Riža ali Spagheti	

PROSIMO NAREDITE ČEKE IN MONEY ORDRE NA

MIHALJEVIČ BROS. COMPANY

6424 ST. CLAIR AVENUE

HE 1-6152

CLEVELAND 3, OHIO

IN BITING WIND AND COLD AND SNOW... his numb fingers bent around an M-1 rifle... this soldier is living with the same hardships suffered by General Washington's troops at Valley Forge 174 years ago.

His equipment is immeasurably better than any those first Yankees could have dreamed of. His chances of survival are equally improved. But, like them, he is doing a grim, hard job for the defense of his country.

Defense is your job, too. It is your job to maintain and support America's economic strength as this soldier is supporting her military strength.

It's an easy job...and one of the best ways to do it is by buying United States Defense Bonds regularly. For with bonds and other forms of savings you are making yourself and your country stable and strong. And America must be kept strong—economically as well as militarily. For we must always remember... in this cold—warring world, peace is only for the strong!

The U. S. Defense Bonds you buy give you personal financial independence

Don't forget that bonds are now a better buy than ever. Because now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! This means that the bond you bought for \$18.75 can return you not just \$25—but as much as \$33.33! A \$37.50 bond pays \$66.66. And so on. For your security, and your country's too, buy U. S. Defense Bonds now! Bankers recommend them as one of the safest forms of investment.

Peace is for the strong...
Buy U.S. Defense Bonds now!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST